

Allah'ı tanıtan üç büyük tarif edici

Nuri Kapısız: “Bediüzzaman’a göre Allah'ı tanıtan üç muallimin izahını yapar mısınız?”

Bediüzzaman Said Nursî bütün âlemi Allah'ı bize tanıtan tarif ediciler olarak değerlendirmekle, Allah'ın varlığını delillendirme yaklaşımına farklı ve zengin bir boyut getiriyor.

Bu boyutla bütün âlem Allah'ı bize tanıtan muarraf, yani muallim unvanı kazanıyor. Bediüzzaman'a göre bu manada üç külli muarraf vardır:

a) Peygamber Efendimiz Hazret-i Muhammed (asm) Bediüzzaman'a göre kâinat kitabının konuşan delili ve en büyük âyeti olan Peygamber Efendimiz (asm), Allah'tan vahiy alıp insanlara tebliğ etmiştir. Onun getirdiği İslâm dini 1400 kûsûr yıldan beri hiç tartışmasız dünyayı aydınlatmıştır ve aydınlatmaya devam etmektedir. Onun getirdiği kitap olan Kur'ân, kâinatı doğru anlama ve insanlara doğru yol gösterme bakımından 1400 kûsûr yıldan beri dostun ve düşmanın tasdikiyle eşsiz ve tek rehber kitaptır.

b) Kur'ân Bediüzzaman'a göre Kur'ân, kâinat kitabının ezelî tercümesidir. Gayb âlemlerinin lisanıdır. Şahadet âlemlerinin müfessiridir. Yaradılış âyetlerini okuyan ebedî tercümanıdır. Kur'ân, doğrudan Allah'tan gelmiştir. 1400 kûsûr yıldan beri âleme yaydığı hakikatlerle buna dost-düşman şahittir. İnsanlığın terbiye edicisi, İslâmiyet'in ışığı, aydınlığı ve kaynağı olan Kur'ân, Allah'ın varlığı konusunda çok net haber veren kaynakların başında gelir. Kur'ân çok açık ve net soruyor: “Gökleri ve yeri yaratan Allah hakkında şüphe mi var?” 1

Kur'ân, Allah'ın varlığını kavramamız için kâinat kitabına çok sık bakmamızı tavsiye ediyor: “Deveye bakmıyorlar mı, nasıl yaratılmıştır! Göğe bakmıyorlar mı, nasıl yükseltilmiştir! Dağlara bakmıyorlar mı, nasıl dikilmişlerdir! Yeryüzüne bakmıyorlar mı, nasıl yayılmıştır! Artık sen öğüt ver! Sen ancak bir öğüt vericisin.”2

c) Büyük kâinat kitabı Bediüzzaman'ın dilinde kâinat büyük bir kitaptır. Bu büyük kitap ve bu büyük eser, bir müellifi ve sahibi bulunduğunu, müellifsiz yazılamayacağını ve yaratıcısız yapılamayacağını açık ve net biçimde gösteriyor.3

Kâinatta her şey mükemmel, muntazam, hatasız ve kusursuz yaratılmaktadır. Allah'ın varlığına çok net delillerden birisi, bu göz önündeki kusursuz yaradılıştır.

Kur'ân bunu, "Yedi kat göğü birbiriyle tam uyum içinde yaratan Odur. Rahman'ın yaratmasında hiçbir nizamsızlık göremezsin. Gözünü çevir de bir bak: Herhangi bir kusur görebilir misin? Sonra tekrar tekrar gözünü çevir de bak; göz bir kusur bulamadığından, eli boş ve bitkin geri döner."4 âyetiyle ilân ediyor.

Said Nursî, ölmüş yeryüzünün ihyası hükmünde olan bahar mevsiminde, haşrin 300 binden ziyade numunelerini muntazaman icat etmenin ve yeryüzü sayfasında birbiri içinde 300 bin muhtelif cinsin fertlerini hatasız, sehivsiz, galatsız, noksansız, gayet ölçülü, gayet düzgün, gayet muntazam ve gayet mükemmel bir surette yaratmanın elbette sınırsız bir kudreti bulunan Cenâb-ı Allah'a mahsus bir tecelli olduğunu beyan eder.5

Bediüzzaman'a göre, Cenâb-ı Hak yarattığı her şey için bir olgunluk noktası tayin etmiştir. O olgun noktaya doğru o şeye bir meyil vermekte, bu meyil onda bir şiddetli ihtiyaç şeklinde ortaya çıkmaktadır. Bu ihtiyaç önüne geçilmez bir şevk hâlini almakta, bu şevk vazgeçilmez bir cazibeye dönüşmektedir. Neticede Cenâb-ı Hakk'ın kâinatla ilgili emirleri bu cazibe, bu şevk, bu ihtiyaç ve bu meyil çekirdeklerinin yönlendirmesiyle eşyanın mahiyeti tarafından doğru olarak algılanmakta ve harfiyen uygulanmaktadır.6

Bediüzzaman'a göre, Cenâb-ı Hakk'ın ezeli iradesinden gelen "Kün!" emrine varlıkların harfiyen itaat edişlerinde, İlâhî iradenin tecellisi olan meyil, ihtiyaç, şevk ve cazibe kuvveleri, hepsi birden görünürler.7 Diğer yandan, kâinatta her şeyde birden fazla hikmet ve fayda gözetilmiştir. Hikmetsiz, faydasız, boş, anlamsız, gagesiz, hedefsiz hiçbir şey yaratılmış değildir. Tek bir zerrede bile amaçsızlık, savurganlık, rastgelelik ve tesadüf söz konusu değildir. Sayısız hikmetler, gayeler ve faydalarla meydana çıkan varlıkların akıllı, şuurlu, bilinçli ve kavrayış sahibi olduklarını iddia etmek ise mümkün değildir. Öyleyse sınırsız ilim ve sonsuz hikmet sahibi bir Yaratıcı'nın varlığını ve bütün bu hikmetleri gözettiğini düşünmek, akla en uygun olanıdır. "Fizik, kimya, biyoloji, ekoloji, jeoloji, tıp, astronomi" gibi bütün pozitif ilimler, yerlerden göklere her şeyde gözetilen sayısız hikmetleri gözler önüne sermektedirler. Cenâb-ı Hakk'ın hikmet sıfatının ve Hakîm isminin bütün kâinatı kuşattığını kaydeden8 Said Nursî, kâinatın her bir bölümünün bir büyük kitap mahiyeti taşıdığını, bu kitabın her harfinin yüzer kelime, her kelimesinin yüzer satır, her satırının binler bab, her babının da binler küçük kitap hükmünde bilgiler ve hikmetler sakladığını beyan ediyor.9 Said Nursî'ye göre, bir çiçeğin ince ve derin programını küçücük tohumunda derc etmek, büyük bir ağacın amel sayfasını, hayatının özetini, küçücük bir çekirdekte manevî kader kalemiyle yazmak, ancak sonsuz bir hikmet kalemiyle mümkündür. Her şeyin yaradılışında sonsuz derece

güzel sanatların hâkim olması, her şeyin ancak sonsuz derece Hakîm olan bir Sâniin nakşı olduğunu gösterir.10

Dipnotlar:

- 1- Kur'ân-ı Kerim, İbrahim Sûresi: 10.,
- 2- Kur'ân-ı Kerim, Gaşiye Suresi: 17- 21.,
- 3- Sözler, s. 214,
- 4- Kur'ân-ı Kerim, Mülk Suresi: 3-4.,
- 5- Sözler, Yeni Asya Neşr., Germany, 1993, s. 270.,
- 6- Sözler, Yeni Asya Neşr., Germany, 1993, s. 487.,
- 7- Sözler, Yeni Asya Neşr., Germany, 1993, s. 487, 488.,
- 8- Şuâlar, Yeni Asya Neşr., Germany, 1994, s. 37.,
- 9- Şuâlar, Yeni Asya Neşr., Germany, 1994, s. 72.,
- 10- Sözler, Yeni Asya Neşr., Germany, 1993, s. 68.